DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

10. november 2011 *

I sag C-505/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Højesteret (Danmark) ved afgørelse af 15. oktober 2010, indgået til Domstolen den 21. oktober 2010, i sagen:

Partrederiet Sea Fighter

mod

Skatteministeriet,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), G. Arestis og T. von Danwitz,

* Processprog: dansk.

generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc-Sławiczek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. september 2011,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Partrederiet Sea Fighter ved advokat N. Bjørnholm

— den danske regering ved S. Juul Jørgensen og K. Lundgaard Hansen, som befuldmægtigede

— den tyske regering ved T. Henze og J. Möller, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved W. Mölls og P. Dyrberg, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 20. september 2011,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 8 i Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier (EFT L 316, s. 12), som ændret ved Rådets direktiv 94/74/EF af 22. december 1994 (EFT L 365, s. 46, herefter »direktiv 92/81«).

2 Denne anmodning er forelagt i en sag mellem Partrederiet Sea Fighter (herefter »Sea Fighter«) og Skatteministeriet vedrørende sidstnævntes afslag på at indrømme fritagelse for afgift på mineralolier for det brændstof, der anvendes til en gravemaskine, der er fastmonteret på et skib, som tilhører Sea Fighter.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

3 Artikel 8 i direktiv 92/81 er affattet således:

»1. Ud over de almindelige bestemmelser i [Rådets] direktiv 92/12/EØF [af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning

og omsætning heraf samt om kontrol hermed (EFT L 76, s. 1)] om fritagne anvendelsesformål for afgiftspligtige varer, og uden at andre EF-bestemmelser herved berøres, fritager medlemsstaterne nedennævnte varer for den harmoniserede punktafgift på betingelser, som de fastsætter med henblik på at sikre en korrekt og ukompliceret anvendelse af disse fritagelser og undgå svig, unddragelse og misbrug:

[…]

c) mineralolier, der leveres til anvendelse som motorbrændstof med henblik på sejlads i EF-farvande (herunder til fiskeri), medmindre der er tale om lystsejlads.

I dette direktiv forstås ved lystsejlads ejerens eller en fysisk eller juridisk persons anvendelse af et fartøj, som den pågældende har rådighed over enten ved leje eller på anden måde, til ikke-erhvervsmæssige formål, navnlig andre formål end personbefordring og godstransport eller levering af tjenesteydelser mod vederlag eller til offentlige formål.

[…]

2. Uden at det berører andre fællesskabsbestemmelser, kan medlemsstaterne anvende hel eller delvis afgiftsfritagelse eller afgiftslempelse for mineralolier eller andre produkter til samme anvendelsesformål, der under afgiftsmyndighedernes kontrol anvendes:

[…]

b) inden for sejlads ad indre vandveje, bortset fra lystsejlads

[…]

g) i forbindelse med opmudring af vandveje og havne«

Nationale bestemmelser

4 Artikel 8, stk. 1, litra c), i direktiv 92/81 blev gennemført i dansk ret ved § 9, stk. 4, i mineralolieafgiftsloven og § 7, stk. 4, i kuldioxidafgiftsloven.

5 Den danske lovgiver har ikke gjort brug af den bemyndigelsesbestemmelse, der er fastsat i artikel 8, stk. 2, litra g), i direktiv 92/81.

6 Mineralolieafgiftslovens § 9, stk. 4, nr. 1), er affattet således:

»Afgiften godtgøres af […] varer, der anvendes til jernbane- og færgedrift og til erhvervsmæssig sejlads med andre fartøjer end de i stk. 1, nr. 3), nævnte bortset fra lystfartøjer […]«

7 Kuldioxidafgiftslovens § 7, stk. 4, nr. 1), har følgende ordlyd:

»Afgiften tilbagebetales for […] afgiftspligtige varer […], der anvendes af en virksomhed, der er registreret efter merværdiafgiftsloven, til sejlads med skibe og fiskerfartøjer […].«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

8 M/S Grethe Fighter er et specialbygget uddybnings- og entreprenørskib, som tilhører Sea Fighter. Skibet har en fastmonteret gravemaskine på skibets dæk, som er forsynet med egen motor og egen brændstoftank. Gravemaskinen fungerer uafhængigt af skibets fremdriftsmotor. Det brændstof, der anvendes for at fylde gravemaskinens brændstoftank, kommer fra skibets hovedbrændstoftank. Når gravemaskinen er i brug, er skibet opankret, men det er i fremdrift, når man losser materiale på den

såkaldte »klapplads«. Sea Fighter ansøgte om afgiftsmæssig godtgørelse for så vidt angår forbruget af mineralolie på M/S Grethe Fighter i perioden fra den 1. januar 2001 til den 30. september 2003.

9 ToldSkat Østjylland traf den 19. februar 2004 afgørelse om, at Sea Fighter for den pågældende periode ikke var berettiget til godtgørelse af olie- og kuldioxidafgifter for dieselbrændstof anvendt til gravemaskinen. ToldSkat lagde bl.a. vægt på, at gravemaskinen fungerer uafhængigt af skibets motor.

10 Landsskatteretten stadfæstede denne afgørelse ved kendelse af 4. marts 2005.

11 Sea Fighter indbragte denne kendelse for Vestre Landsret, der ved dom af 29. februar 2008 frifandt Skatteministeriet.

12 Efter appel iværksat til prøvelse af denne dom har Højesteret besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 8, stk. 1, litra c), i direktiv 92/81[…] fortolkes således, at mineralolier, der leveres til anvendelse i en gravemaskine, der er fastmonteret på et skib, men som følge af egen selvstændig motor og olietanke fungerer uafhængigt af skibets fremdriftsmotor, under omstændigheder som de i sagen foreliggende fritages for afgift?«

Om det præjudicielle spørgsmål

13 Det skal indledningsvis bemærkes, at det fremgår af tredje og femte betragtning til direktiv 92/81, at dette har til formål dels at fastsætte et vist antal fælles definitioner for alle mineralolieprodukter, som skal omfattes af det generelle punktafgiftssystem, dels at fastsætte visse afgiftsfritagelser, som er obligatoriske, for disse varer i Unionen (jf. dom af 1.4.2004, sag C-389/02, Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, Sml. I, s. 3537, præmis 17, og af 1.3.2007, sag C-391/05, Jan de Nul, Sml. I, s. 1793, præmis 21).

14 Bestemmelserne om disse fritagelser skal således fortolkes selvstændigt ud fra deres ordlyd samt formålene med direktiv 92/81 (jf. dommen i sagen Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, præmis 19, og Jan De Nul-dommen, præmis 22).

15 Hvad angår artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit, i direktiv 92/81, hvorefter mineralolier, der leveres til anvendelse som motorbrændstof med henblik på sejlads i EU-farvande, er fritaget for den harmoniserede punktafgift, bemærkes, at denne bestemmelse kun fastsætter én undtagelse, idet det præciseres, at fritagelsen ikke finder anvendelse på mineralolier, der anvendes til »lystsejlads«. Artikel 8, stk. 1, litra c), andet afsnit, definerer begrebet »lystsejlads« som anvendelse af et fartøj »til ikke-erhvervsmæssige formål« (jf. dommen i sagen Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, præmis 22).

16 Domstolen har således i den nævnte doms præmis 23 og 25 fastslået, at enhver sejlads med et erhvervsmæssigt formål henhører under anvendelsesområdet for fritagelsen for harmoniseret punktafgift i artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit, i direktiv 92/81, uden at der herved sondres for så vidt angår det nærmere øjemed med den omhandlede sejlads.

17 Det nærmere øjemed med den rute, som et skib tilbagelægger i EU-farvande, er således uden relevans for anvendelsen af fritagelsen for punktafgift af mineralolier, der anvendes, når sejladsen omfatter levering af en ydelse mod vederlag.

18 For så vidt angår de tekniske kendetegn ved en sådan sejlads har Domstolen i præmis 40 i Jan De Nul-dommen præciseret, at de manøvrer, der foretages af en muddermaskine under udførelsen af opsugningen og dumpningen af mudderet, dvs. den sejlads, der foretages i forbindelse med opmudringen, er omfattet af begrebet »sejlads« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit, i direktiv 92/81. Begrebet forudsætter således, at leveringen af ydelsen mod vederlag er uadskilleligt forbundet med skibets bevægelse.

19 Derimod kan bestemmelsen ikke fortolkes således, at den finder anvendelse på alle former for levering af tjenesteydelser fra et skib i EU-farvande, dvs. forbrug af mineralolier, der ikke er forbundet med et skibs bevægelse.

20 Det fremgår nemlig af ordlyden af denne bestemmelse, at den omhandlede fritagelse er betinget af, at mineralolierne anvendes som motorbrændstof med henblik på sejlads i EU-farvande.

21 Det følger desuden af formålet med direktiv 92/81, hvorefter medlemsstaterne pålægger mineralolier en harmoniseret punktafgift, at det ikke tilsigter at indføre generelle fritagelser.

22 Med hensyn til hovedsagen er det ubestridt, at forbruget af mineralolier til den gravemaskine, der er fastmonteret på det omhandlede skib, sker fuldstændigt uafhængigt af skibets fremdrift.

23 Under disse omstændigheder kan dette forbrug ikke anses for uadskilleligt forbundet med bevægelsen af det skib, hvorpå gravemaskinen er monteret.

24 Det forelagte spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 8, stk. 1, litra c), i direktiv 92/81 skal fortolkes således, at mineralolier, der leveres til anvendelse i en gravemaskine, der er fastmonteret på et skib, men som følge af egen selvstændig motor og olietanke fungerer uafhængigt af skibets fremdriftsmotor, ikke er fritaget for punktafgift.

Sagens omkostninger

25 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 8, stk. 1, litra c), i Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier, som ændret ved Rådets

direktiv 94/74/EF af 22. december 1994, skal fortolkes således, at mineralolier, der leveres til anvendelse i en gravemaskine, der er fastmonteret på et skib, men som følge af egen selvstændig motor og olietanke fungerer uafhængigt af skibets fremdriftsmotor, ikke er fritaget for punktafgift.

Underskrifter